

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Biskupské gymnázium, Varnsdorf, Střelecká 1800

Adresa: Střelecká 1800, 407 47 Varnsdorf

Identifikátor školy: 600 010 163

Zřizovatel: Biskupství litoměřické, Dómské náměstí 1, 412 88 Litoměřice

Školský úřad Děčín, Lázeňská 11, 405 01

Termín konání orientační inspekce: 15. - 17. května 2000

Čj.	061 162/2000-5015
Signatura	of7dt403

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Inspekční tým se zaměřil na hodnocení kvality vzdělání v cizích jazycích a v bloku přírodovědných předmětů, které tvoří matematika, fyzika a výpočetní technika.

Anglický a německý jazyk

Dotace hodin odpovídá učebnímu plánu, přičemž podle rozhodnutí ředitele školy byl počínaje druhým ročníkem zařazen druhý cizí jazyk. Učivo je rozvrženo do jednotlivých ročníků tak, aby byla zajištěna návaznost mezi ročníky a zároveň splněny požadavky osnov. Plánování v anglickém jazyce je velmi promyšlené, systematické a zahrnuje i další složky, jako je systém hodnocení, přechod na nové učebnice, vybudování anglické knihovny a soustředění za přítomnosti rodilých mluvčích. Plánování výuky němčiny je méně koncepční a soustřeďuje se na vybudování systému používaných učebnic v souvislosti s přechodem na nový pravopis. Roční náplň učiva mají vyučující rozpracovanou do časových a tematických plánů. V době konání inspekce byla výraznější odchylka zjištěna v německém jazyce v kvintě, kde je výuka zpožděna asi o dva měsíce. Ředitel školy byl upozorněn na nutnost přijmout taková opatření, aby osnovy byly splněny.

Plánování sledovaných hodin bylo promyšlené a příprava na ně pečlivá.

Výuku zajišťují čtyři vyučující, z nichž pouze jeden je odborně i pedagogicky způsobilý, ostatní nemají způsobilost žádnou, přesto je ale třeba konstatovat, že kvalita výuky tímto faktem nijak neutrpěla. Před vedením školy však stojí úkol zajistit další vyučující cizích jazyků pro rozšiřující se počet tříd.

Vyučující mají k dispozici odbornou učebnu anglického a německého jazyka se solidním audiovizuálním vybavením, dále pak mají magnetofony, kazety, slovníky a další tabelární pomůcky. Ve zhlédnutých hodinách však byly využívány pouze magnetofony. Učebnice si žáci kupují, v nutném případě jim je škola zapůjčuje.

Psychohygienické zásady při výuce cizích jazyků byly respektovány ve všech zhlédnutých hodinách, jazykové učebny i kmenové třídy měly dobrou estetickou úroveň.

Výuka byla organizována většinou jako frontální s klasickou stavbou hodiny: úvod a kontrola domácího úkolu, opakování látky někdy spojené se zkoušením, výklad a procvičení nového učiva a zadání domácího úkolu. Izolovaně se objevila i párová nebo skupinová práce. Jako negativní se jevila absence shrnutí látky na konci hodiny a zadání domácího úkolu až v průběhu přestávky.

Vstupní a průběžná motivace byla přítomna ve všech sledovaných hodinách, vyučující si ověřovali pochopení látky a dbali na zpětnou vazbu. Již méně byla oceněna snaha a dosažený pokrok a v žádné sledované hodině žáci nedostali možnost vyjádřit se k průběhu výuky a ocenit vlastní výkon. Za výrazné pozitivum je třeba považovat podrobné zpracování kritérií pro hodnocení včetně procentových limitů pro jednotlivé stupně i věkové kategorie, které vypracovali a používají učitelé angličtiny. Zavedení podobného systému i v německém jazyce by zvýšilo míru objektivitu hodnocení, která bývá často předmětem diskuse.

Všechny sledované hodiny byly vedeny v cizím jazyce s přiměřeným podílem mateřského jazyka. Komunikace probíhala vesměs od učitele k žákovi, komunikace mezi žáky byla vzácná a chyběla jí tvořivost. ČŠI oceňuje vynikající jazykové zázemí všech vyučujících a korektní vztahy mezi nimi a žáky.

Výuka cizích jazyků je velmi dobře zajištěna jak po stránce přípravy, tak i realizace. Materiální i psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. Personální podmínky jsou sice

z hlediska pedagogické a odborné způsobilosti nepříznivé, ale na organizování výuky a na úrovni práce v hodinách se tento fakt neprojevil. Motivace a zejména vypracovaný systém hodnocení jsou promyšlené, a doplněny o sebehodnocení žáků mohou být vynikající. Určité rezervy zůstávají v tvořivosti a samostatné komunikaci. Celkově lze hodnotit úroveň výuky anglického a německého jazyka jakou velmi dobrou.

Přírodovědné předměty – matematika, fyzika a výpočetní technika

Výuka všech těchto předmětů probíhá v souladu s platnými učebními dokumenty (generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem), a to jak po stránce týdenní hodinové dotace předmětů v jednotlivých ročnících, tak i s ohledem na obsah učiva daného osnovami. Na tomto základě mají vyučující vypracovány tematické časové plány, které slouží jak pro přípravu výuky tak i pro případnou kontrolní činnost. Vlastní výuka podle těchto předložených plánů v podstatě probíhá. Pokud byly zjištěny v některých sledovaných hodinách difference mezi nimi a skutečně probíranou látkou dle zápisů v třídní knize a v žákovských poznámkách, je evidentní, že není ohroženo plnění osnov v žádném ze sledovaných předmětů. Zvýšenou pozornost je třeba věnovat laboratorním pracím z fyziky, které dosud nebyly v plné míře realizovány. Dle sdělení vyučující fyziky budou tyto práce spojeny s celoročním opakováním a shrnutím učiva na konci školního roku. Ačkoliv platné osnovy předepisují počet a témata prací v jednotlivých ročnících, nikoli však termíny, bylo by prospěšné do plánování výuky zanést i laboratorní práce.

Prostředí, ve kterém výuka probíhá, má standardní úroveň, fyzika se tradičně učí v odborné učebně, kde se provádějí i laboratorní práce. Materiálně technické vybavení, nutné pro kvalitní výuku fyziky a výpočetní techniky podle požadavků uvedených v platných osnovách, není v současné době na požadované úrovni, což se týká zejména vyšších ročníků gymnázia. Zmiňované vybavení plně vyhovuje pouze pro výuku nižších tříd víceletého gymnázia (prima až kvarta), respektive plně odpovídá požadavkům pro výuku fyziky a výpočetní techniky na základní škole.

Personální zajištění výuky těchto předmětů není v současné době optimální, kromě výpočetní techniky. Odbornou i pedagogickou způsobilost pro výuku vyšších ročníků gymnázia (kvinta až oktáva) v předmětech matematika a fyzika nemá žádný z vyučujících sledovaných předmětů. Pro vzdělávání na úrovni základní školy a nižších tříd víceletého gymnázia (prima až kvarta) je tato personální situace vyhovující, je však třeba brát v úvahu důchodový věk jediné učitelky fyziky, která současně vyučuje i matematiku.

Většina sledovaných hodin byla zaměřena na opakování a procvičování učiva různými postupy. Sledované hodiny byly velmi profesionálně vedeny a organizovány, přístupy k žákům byly vstřícné, atmosféra velmi příjemná bez jakýchkoli rušivých okamžiků. Snaha učitelů o komunikaci se žáky byla zjevná, ale nesetkávala se vždy s adekvátní odezvou. Více prostoru ve sledovaných hodinách mohlo být věnováno motivaci žáků a formování jejich postojů a názorů, využití jejich zkušeností a dalších informací souvisejících s probíranou látkou.

Navštívená vyučovací jednotka (dvouhodinovka) výpočetní techniky měla velmi dobrou úroveň po obsahové i metodické stránce. V první hodině byl zařazen výklad nové látky, při kterém žáci aktivně spolupracovali s učitelem, náplň druhé hodiny tvořilo vlastní procvičování na počítačích, kdy se vyučující postupně věnoval všem žákům s ohledem na jejich individuální potřeby.

Zhlédnuty byly i předepsané čtvrtletní písemné práce z matematiky. Byly pečlivě opraveny, jejich náplň a rozsah odpovídaly možnostem žáků i požadavkům na kvalitu vzdělávání ve sledovaných třídách víceletého gymnázia. Kritéria hodnocení předložena nebyla, bylo je

však možno vysledovat z oprav předložených prací, a lze konstatovat, že práce byly hodnoceny objektivně. Dále byly předloženy některé protokoly laboratorních prací z fyziky, které obsahově odpovídaly doporučeným tématům. Jejich formální zpracování a estetická úroveň grafického projevu nebyla dobrá. Tento nedostatek je třeba odstranit, například použitím předtištěných formulářů se základními údaji.

Plánování a příprava výuky ve sledovaných předmětech v nižších ročnících víceletého gymnázia jsou dobré, stejně jako organizace a vedení jednotlivých sledovaných hodin. Současné materiálně technické vybavení vyhovuje pouze pro výuku v nižších ročnících gymnázia, pro výuku ve vyšších třídách je nedostačující. V personálním obsazení je obdobná situace, kterou je třeba řešit co nejdříve (s výjimkou učitele výpočetní techniky). Celkově lze výuku matematiky a fyziky v nižších ročnících gymnázia (prima až kvarta) hodnotit jako dobrou, úroveň výuky výpočetní techniky je velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání ve vybraném vzorku předmětů je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy ČŠI předložil písemně zpracovanou koncepci rozvoje školy do roku 2005. Víceleté gymnázium, které zřídilo Biskupství litoměřické dne 20. 11. 1995, navazuje na dlouholetou tradici středoškolského všeobecného školství, přerušenu v letech 1968 až 1995. Koncepce je postavena na úzké spolupráci s městem Varnsdorf, respektuje geografickou polohu ve výběžku v těsné blízkosti hranic a reaguje na sociální, ekonomickou a věkovou strukturu oblasti. Jejimi prioritami jsou integrace nadaných žáků s dysfunkcemi a jiným postižením, postupné zařazování výuky některých předmětů v německém jazyce a spolupráce s Biskupským gymnáziem a bilingvním Srbským gymnáziem v Německu.

Z této koncepce se odvíjí i plán činnosti pro školní rok. Je zpracován tematicky podle oblastí a doplněn přesnými termíny a zodpovědnými pracovníky. Všichni pracovníci školy s ním byli seznámeni na počátku školního roku a je jim běžně přístupný.

Učební plán pro 1. ročník je sestaven na základě Generalizovaného učebního plánu pro gymnázia s osmiletým studijním cyklem, schváleným MŠMT pod č. j. 20 594/99-22 dne 5. května 1999. Pro zbývající čtyři ročníky je v platnosti učební plán č. j. 25 048/95-21-23. V souladu s koncepcí byly disponibilní hodiny věnována výuce druhého cizího jazyka už od sekundy a od kvarty byla zařazena jedna hodina latiny. Formou volitelného předmětu od kvarty je zařazena konverzace v německém a anglickém jazyce, jako nepovinný předmět se vyučuje křesťanská etika.

Organizování

Od vzniku školy platí organizační řád, schválený dne 2. září 1996 a aktualizovaný v lednu 2000. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou vymezeny a spojeny s delegováním příslušných pravomocí. Organizační strukturu ilustruje schéma, které je součástí organizačního řádu. Namátková kontrola povinné dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1084

Sb. o soustavě základních a středních škol (školský zákon) nezjistila žádné nedostatky. Práva a povinnosti pedagogických pracovníků jsou obsaženy v Organizačním řádu pro učitele BGV, žáci mají své povinnosti zakotveny ve školním řádu, jejich práva řád neobsahuje. Oba řády byly schváleny na pedagogické radě dne 31. 8. 1999 a školní řád byl prokazatelně projednán v jednotlivých třídách. Všichni členové sboru dostávají včas potřebné informace, které jsou vyvěšeny na nástěnce. Mají-li dlouhodobý charakter, průběžně se aktualizují. Informace směrem k žákům předává třídní učitel. Vyučující i žáci mají přístup k řediteli školy i jeho zástupci. Snadný tok informací je pozitivně ovlivněn i malým počtem vyučujících a tříd. Informace rodičům se předávají na třídních schůzkách, které se svolávají podle plánu. Na vyžádání rodičů nebo školy se může uskutečnit mimořádná třídní schůzka, rodiče mají právo kdykoliv si vyžádat další informace telefonicky nebo osobně. Jako negativní posuzuje ČŠI systém zápisu známek do žákovských knížek, který není důsledný a neumožňuje rodičům průběžné informace o postupu vzdělávání a hodnocení žáka. Ředitel školy byl na tento fakt upozorněn a pro příští školní rok zjedná nápravu.

Výroční zpráva za školní rok 1998/99 obsahuje všechny náležitosti a byla zpracována velmi pečlivě. Z příloženého přehledu o hospodaření školy vyplývá, že finanční prostředky, přidělené ze státního rozpočtu, byly využity efektivně.

Škola má velmi dobré vztahy s místním zastupitelstvem a rovněž spolupráce se školským úřadem je přínosná. Ve vztahu se zřizovatelem vidí ČŠI rezervy a prestiž školy i církve by se jistě zvýšila, kdyby zřizovatel školu více podporoval po stránce koncepční i materiální.

Vedení a motivování pracovníků

Pedagogický sbor tvoří 19 členů, z toho 10 externích. Vesměs se jedná o starší zkušené pedagogy s praxí 15 až 34 let. Dvě nové členky sboru spolupracují se zkušenou kolegyní. Pedagogická i odborná způsobilost se využívá v maximální míře, je třeba ovšem podotknout, že mnozí vyučující mají pedagogickou způsobilost pouze pro nižší ročníky víceletého gymnázia a před vedením školy stojí nutnost zajistit pedagogicky a odborně způsobilé učitele pro přibývajících třídy vyšších ročníků.

Pro přidělování nadstandardních složek platu má ředitel zpracována kritéria, která byla schválena na pedagogické radě dne 27. 8. 1999. Jsou zpracována velmi konkrétně, za prioritní se pokládají dosažené výsledky žáků a práce s integrovanými žáky.

Sebehodnocení školy se provádí pouze ve formě výroční zprávy.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy má podrobně zpracovaný plán kontrolní činnosti v návaznosti na plán práce. Nástroji kontroly jsou hospitace, kontrola a analýza. Hospitační činnost se provádí nejen ve vyučovacích hodinách, ale i při schůzkách předmětových komisí a jiných aktivitách školy (třídní schůzky začínajících učitelů). Z hospitací se pořizuje záznam na předtištěném formuláři, podepsaný hospitovaným učitelem.

Kontrola a analýza se soustřeďuje na písemné práce, laboratorní práce a žákovské knížky. Vzhledem ke zjištění ČŠI je tato část kontrolní činnosti málo efektivní.

Hodnocení kvality řízení

Dlouhodobé plánování je koncepční a odráží realitu regionu. Krátkodobé plány jsou konkrétní a vycházejí z dlouhodobé koncepce. Učební plány se plní, nabídky volitelných předmětů zdůrazňují humanitní charakter školy. Organizační struktura je jednoduchá a

umožňuje hladký chod školy. Personální a materiální zajištění výuky je velmi dobré pro nižší ročníky, urychleně je třeba stejně kvalitně zajistit výuku i ve vyšších ročnících, které budou každoročně přibývat. Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré, kontrolní činnost v oblasti informovanosti rodičů je třeba provádět intenzivněji a s větším efektem. Celkově hodnotí ČŠI oblast řízení jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

V době konání inspekce se konalo okresní kolo matematické soutěže „Pythagoriáda“ pro šesté ročníky, kde se žáci primy umístili na prvním a osmém místě ze 64 řešitelů. Výsledky byly k dispozici během práce na této zprávě.

Dobrého umístění dosáhli žáci také v oblastním kole biologické olympiády kategorie C, konané 19. května 2000 v Děčíně, kde obsadili 3. a 8. místo z 27 účastníků.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- zřizovací listina ze dne 20. listopadu 1995
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol ze dne 1. 9. 1998
- jmenovací dekret ředitele školy
- další dokumentace podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb. o soustavě základních a středních škol (školský zákon) ve znění platných úprav
- časové a tematické plány vyučujících ve sledovaných předmětech
- předepsané písemné práce, protokoly laboratorních prací z fyziky, výsledkové listiny soutěží

ZÁVĚR

Výuku ve sledovaném vzorku předmětů pokládá ČŠI za velmi dobrou, stejně jako řízení školy.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Slezáková	Mgr. Věra Slezáková v.r.
Členové týmu	Ing. Josef Toman	Ing. Josef Toman v.r.

V Chomutově dne 5. června 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. červen 2000

Razítko

Mgr. Antonín Foret

Mgr. Antonín Foret v.r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-06-26	061 180/2000-5015
Zřizovatel	2000-06-26	061 181/2000-5015
Rada školy	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	---